

APELACIONI SUD, Constantine
Presuda od 25.XI 1959.

Hanachi i S.A.R.L.Abour et Gerby c/a
Cie d'Assurances La Neuchateloise

Osiguranje tereta - Pregovori izmedju osiguratelja i osiguranika imaju samo suspenzivni učinak na tok roka iz čl.435 C.com., ali - kao ni prisustvovanje predstavnika osiguratelja utvrđenju avarije - ne znače /ni prećutno/ odricanje od prigovora prekluzije /fin de non recevoir/.

Primalac tereta /Hanachi/ i špediter /Abour et Gerby/ podnijeli su tužbu za naknadu štete protiv osiguratelja /Cie d'Assurances La Neuchateloise/ robe u toku prijevoza morem od New Yorka do Alžira. Trgovački sud u Constantine odbio je primjenom člana 435 C.com. tužbeni zahtjev kao prekasno podnesen.

Apelacioni sud u Constantine odbio je žalbu tužitelja i potvrdio prvostepenu presudu iz ovih razloga:

Neprijeporno je utvrđeno da je vlaga oštetila teret i da je o tome načinjen zapisnik odmah po primitku robe /19.II 57/ te da je istoga dana špediter stavio vozaaru prigovore. Nakon toga došlo je do korespondencije s osigurateljem. Osiguratelj je prethodno svojim dopisom od 15.III 57.zamolio osiguranika da pričekava njegovu odluku, no dopisom od 18.X 57.uskratio je konačno svoje jamstvo i pokriće štete.

Osiguratelj se međjutim ničim nije odrekao od prekluzije roka iz čl.435 C.com., koji nalaže da se prigovori osiguratelju imaju staviti u roku od 24 sata po primitku robe, a da se tužba ima podići u daljem roku od mjesec dana. Takvim odricanjem pa ni prećutnim ne može se smatrati korespondencija, a ni eventualno prisustvo predstavnika osiguratelja kod utvrđivanja avarije.

Jedino se s pravom ima smatrati da je zbog zahtjeva samog osiguratelja za priček roka od mjesec dana za podignuće tužbe bio prekinut za sve vrijeme trajanja pregovora, tj. do 18.X57, kada je osiguratelj odbio isplatu. No kako je tužba podnijeta tek u mjesecu junu 1958, prvostepeni sud je s pravom odbio tužbeni zahtjev.

/DMF 1960, str.667/

D.S.

Bilješka. - U ovoj rubrici prvenstveno objavljujemo presude francuskih sudova, jer kod nas - u pogledu pomorskog osiguranja - vrijedi kao pravno pravilo francuski Code de commerce, pa nije isključeno da bi se - u slučaju spora - i naši sudovi oslanjali na francusku sudsku praksu.

ZAKONI I DRUGI PROPISI

UZANCE ZA UKRAJ I ISKRAJ DRVETA U POLJSKIM MORSKIM LUKAMA*

1. Dužnost obaviještavanja o predviđenom danu dolaska broda radi ukrcaja

Brodar je dužan obavijestiti kreatora najmanje 7 dana prije predviđenog dana dolaska broda. Ako brodar ne da takvu obavijest na vrijeme, tada se stojnice produžuju za 7 radnih dana računajući od dana dolaska broda. Ako takva obavijest dodje u kraćem roku od 7 radnih dana, tada se stojnice produžuju za onoliki broj dana koliko je obavijest zakašnila.

Brodar je dužan obavijestiti kreatora o odlasku broda iz zadnje usputne luke prije dolaska u luku ukrcaja. Ako brod stigne u luku ukrcaja sa zakašnjenjem od preko 2 kalendarska dana od najavljenog datuma predviđenog dolaska, tada kreator ima pravo na naknadu troškova koji su mu nastali takvim zakašnjenjem /ležarina na vagonima ili teglenicama, troškovi iskrcaja drveta s vagona ili teglenica u skladišta, troškovi uskladištenja, itd. od dana očekivanog dolaska broda uključujući i taj dan. Brodar je dužan nadoknaditi te troškove i kad je obavijestio kreatora o zakašnjenju broda, ali je to učinio prekasno. Brodar nije dužan nadoknaditi kreatoru te troškove ako je do zakašnjenja broda došlo iz okolnosti koje su bile izvan njegovog domašaja.

* Bilješka. - Poljska vanjskotrgovinska komora utvrdila je uzance za ukrcaj i iskrcaj drveta u poljskim lukama. Te se uzance primjenjuju kad stranke ne ugovore drukčije, odnosno kad se klauzule ugovora o prijevozu pozivaju na lučke uzance. Originalni tekst tih uzanaca je na poljskom jeziku. Donosimo ih u doslovnom prijevodu radi njihove interesantnosti i obavještanja naših interesata i da ne samo brodarskih nego i trgovinskih poduzeća, za koje uzance kod ugovaranja takodjer mogu biti od važnosti.